

СЕКЦІЯ 6

ІВАН ФРАНКО – ПЕРЕКЛАДАЧ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВЕЦЬ

Своїми перекладами та дослідженнями він охопив літератури майже всіх віків і народів, збагатив зображувальні засоби української літературної мови, підняв рівень перекладацького мистецтва

О.Хрустовська

ІВАН ФРАНКО – ПЕРЕКЛАДАЧ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВЕЦЬ,

Римарук В.В., Грицюк Х.І., Надвірнянський коледж, Національного транспортного університету, м. Надвірна

«За обсягом перекладених творів народів світу різних епох І. Франко взагалі не мав собі рівного перекладача у жодній літературі. Він перекладав українською мовою близько двохсот творів, починаючи з шедеврів античності, середньовіччя і закінчуючи кращими зразками художнього слова на початку ХХ сторіччя (з німецької літератури – близько 30 великих творів, незчисленну кількість віршів; з англійської літератури – понад 40 прозових та драматичних творів, а також велику кількість віршів та балад; з французької літератури – близько 20 прозових та 60 поетичних творів; з російської – близько 30 прозових та 30 поетичних творів)» [1, с. 46].

«Шістдесят письменників світу збагатили скарбницю української культури своїми кращими творами завдяки перекладам І. Франка» [2, с. 46].

«Обсяг перекладацької діяльності І. Франка величезний. Своїми перекладами та дослідженнями він охопив літератури майже всіх віків і народів, збагатив зображувальні засоби української літературної мови, підняв рівень перекладацького мистецтва» [3, с. 539].

«Діяльність Франка і як перекладача, і як оригінального автора вщент розбила теорію літератури «для хатнього вжитку». Саме він прорубав для українського народу «вікно», але не тільки в Європу, а й в усі сторони світу» [4, с. 163].

«Для І. Франка культура, в усьому розмаїтті її сторін та вимірів – була окресленою системою способу життя людей, а також вічною підготовчою школою до свободного життя як особистості, так і всієї спільноти» [5, с. 10].

«На першому плані для Франка завжди була турбота про розширення обріїв рідної культури і поглиблення питомого інтелекту» [6, с. 416–417].

«Критерієм суспільного поступу є для І. Франка піднесення культурно-духовного рівня народу та культурного статусу кожної людини» [5, с. 78].

«Франко як перекладач часто ставив перед собою інформаційно-просвітницькі цілі, прагнучи якнайширше охопити якомога більшу кількість пам'яток світової літератури, дбаючи про відтворення змісту і не надто ретельно працюючи над формальними компонентами» [7, с. 43].

«Франко як перекладач не має в нашому письменстві рівних ані за потужністю і широтою охоплення явищ світової літератури, ані за глибиною мистецької ерудиції, ані за напругою творчої волі, спрямованої на граничне розширення духовних обріїв української культури. Перекладацький доробок І. Франка останніх двадцяти п'яти років його життя не просто охопити одним поглядом, і тим більше – схарактеризувати, як організовану художню цілість. Проте без усвідомлення визначної ролі І. Франка як ключової постаті в українському перекладацтві 1890–1910-х років

неможливо скласти адекватне уявлення про сутність процесів, що відбувались у вітчизняному перекладному письменстві цього періоду» [8, с. 191].

«Коли правда те, що головне значення поезії в тім лежить, що вона розширює нашу індивідуальність, збагачує душу такими враженнями і почуваннями, яких вона не зазнала би в звичайнім житті або не зазнала би в такій силі і ясності, то думаю, що передача чужомовної поезії різних віків і народів рідною мовою збагачує душу цілої нації, присвоюючи їй такі форми і вирази чуття, яких вона не знала досі, будуючи золотий міст розуміння і спочування між нами і далекими людьми, давніми поколіннями...» [9, т. 5, с. 7].

«І. Франко присвятив перекладознавчим питанням понад 100 науково-критичних праць, рецензій, повідомлень. Певна річ, і цей показник не остаточний, надто з уваги на вихід у світ 53-го додаткового тому, що містить 169 статей загальним обсягом до 610 сторінок» [10].

«Перекладаю лише такі твори з чужих літератур, які читаючи маю враження, що передо мною відкривається новий світ чи то думок, чи поетичних образів, і хотів би своїми перекладами викликати таке саме враження в моїх читачів» [9, т. 9, с. 484].

«Не маючи можливості перекладати цілі романи, Франко вибирав з них окремі уривки, де найрізкіше виявлялися прогресивні традиції даного твору. Для створення якісного перекладу або переспіву Франко користувався часто кількома джерелами, порівнюючи їх та мотивуючи свій метод вільного перекладу» [1, с. 45].

«Перекладач звичайно подавав передмови до перекладів, у яких роз'яснював зміст твору, задум автора, його творчу манеру, мотивував власні перекладацькі розв'язки тощо. Вимагав він цього й від інших перекладачів» [9, т. 32, с. 33].

«Поетичні переклади І. Франко прагнув зробити якомога ближчими та доступнішими українському читачеві. З огляду на це він змінював структуру вірша, вживаючи форм, властивих українській поезії» [11, с. 18].

«Добираючи твори для перекладу, І. Франко зважав передусім на їхній ідейний зміст: поезія повинна була сприяти революційній боротьбі поневоленого народу, його духовному збагаченню, розвиткові літературної української мови» [12, с. 72].

Список літератури

1. Григор'єва Л. Погляди І. Франка на переклад та його перекладацька діяльність в аспекті ксенології // Вісник Харківського держ. ун-ту. – № 390. Актуальні проблеми теорії комунікації та викладання іноземних мов. – Харків, 1997. – С. 43–46.
2. Гуць М. І. Франко – перекладач південнослов'янського гайдуцького епосу // Іван Франко. Статті і матеріали. – Львів, 1964. – Зб. 11. – С. 142–150.
3. Коментарі // Франко І. Збір. творів: У 50 т. – К., 1976–1986.
4. Білецький О. Світове значення Івана Франка // Вінок Івану Франкові. Збірник.– К.: Радянський письменник, 1957.

ІВАН ФРАНКО ЯК ПЕРЕКЛАДАЧ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВЕЦЬ

Панкіна Наталія Мирославівна, Касько Христина, Івано-Франківський коледж ресторанного сервісу і туризму, Національного університету харчових технологій

Переклади чужомовних творів, чи то літературних, чи наукових, для кожного народу являються важливим культурним чинником, даючи можливість широким народним масам знайомитися з творами й працями людського духу, що в інших краях у різних часах причинялися до ширення просвіти та підймання загального рівня культури. Добрі переклади важливих і впливових творів чужих літератур у кожного культурного народу, починаючи від римлян, належали до підвалин власного письменства.

Значне місце у творчості І. Франка займають переклади з європейських літератур. Він не обминув жодного видатного явища національного та світового письменства. Вісімнадцять томів у п'ятдесяти томному зібранні творів відведено вибраним працям ученого у царині теорії й історії літератури, літературної критики, фольклористики, етнології. Його перу належить понад 30 розвідок про Т. Шевченка. Такою науковою студією, як "Із секретів поетичної творчості" І. Франка, могла б пишатися будь-яка європейська література. Франків "Науково-літературний вісник" об'єднав навколо себе письменників, критиків, публіцистів з усієї України.

Іванові Яковичу Франкові належить найпочесніше право представляти Україну в "галереї найвищих інтелектуальних досягнень" народів світу. Віддаючи престол національного генія України поету з ласки Божої Тарасові Шевченку, він, без сумніву, не був ніким з українських вчених та митців перевершений у своїй титанічній працездатності, у різнобічності таланту та розмаїтті обдарувань, у ролі, яку зіграв у становленні української нації.

Як зазначають дослідники, І. Франко – один з небагатьох у світі авторів, який вільно писав трьома мовами (українською, польською, німецькою), а перекладав із 14 мов.

У літературній спадщині Івана Франка значне місце посідає перекладацький доробок. Він стверджував, що «переклади чужомовних творів, чи то літературних, чи наукових, для кожного народу являються важним культурним чинником, а «передача чужомовної поезії, поезії різних віків і народів рідною мовою, збагачує душу цілої нації, присвоюючи їй такі форми і вирази чуття, яких вона не мала досі, будуючи золотий міст розуміння і спочування між нами і далекими людьми, давніми поколіннями».

Освіта Івана Франка ґрунтувалася на багатствах світової культури, і в першу чергу, античної греко-римської цивілізації, які традиційно входили до навчальних програм класичних гімназій та університетів. Переклади з літератур народів світу посідають у його спадщині таке саме поважне місце, як і особиста оригінальна творчість: «...я почував себе до обов'язку віддати працю свого життя тому простому

народові... От тим я старався присвоювати нашому народові культурні здобутки інших народів і знайомити інших з його життям»¹.

Працю над перекладами з різних мов Франко почав, будучи гімназистом старших класів. Про свої ранні спроби у цій галузі письменник згадував: «В тім же часі, а особливо в вищій гімназії, я напсував багато паперу, пишучи драми, поезії, перекладаючи всяку всячину (Письмо Святе, Гомера, Софокла, Нібелунгів, Рукопис Короледворську і т. и.)». Дебютні його переклади — перша пісня «Одіссеї» Гомера, гімн «Прометей» Гете, драми «Електра» Софокла — датуються, відповідно, веснами 1873 та 1874 і осінню 1874.

В 1879 році побачила світ перша збірка його перекладів «Думи й пісні найзнатніших європейських поетів». Ще в університеті (1876) Франко задумав видавати бібліотеку шедеврів світової літератури. Втіленням його задуму стала «Дрібна бібліотека», в якій він публікував кращі твори світової літератури: «Пастку» Е.Золя, «Каїна» Дж.Байрона, вірші Г.Гайне, Й.-В.Гете, Томаса Гуда, П.-Б.Шеллі, М.Лермонтова, Гервега, Фрейліграта та ін. Надзвичайно багато перекладених творів Франко-видавець опублікував у журналах «Друг», «Громадський друг», «Світ», «Народ», «Літературно-науковий вісник», «Житє і слово», «Зоря».

Протягом усього свого творчого шляху Франко неодноразово повертався до мпитання про необхідність видання творів Шекспіра українською мовою. Він переклав ряд сонетів Шекспіра, «Венеціанський купець», уривки з «Бурі» і

«Короля Ліра». За активною участю і під редакцією Франка вийшли в світ окремими виданнями трагедії Шекспіра у перекладах П. Куліша з передмовами І. Франка, які є спеціальними дослідженнями, присвяченими аналізу кожного твору (1899—1902).

Вагомою працею Франка-перекладача є «Фауст» Гете. Над цим перекладом письменник почав роботу ще в 70-ті роки. У 1875 р. в журналі «Друг» з'являються уривки з «Фауста». У 70—80-х роках Франко продовжує друкувати свої переклади з цього твору. Лише у 1881 р. він закінчує переклад першої частини «Фауста», додавши до нього докладні коментарі.

Франко дуже цікавився розвитком чеської літератури. Він брав участь в роботі чеської преси, листувався з видатними чеськими літераторами, присвятив чеській літературі ряд статей і перекладів, його діяльність в галузі чесько-українських зв'язків була дуже плідною. Свої статті, присвячені чеським письменникам, а також і переклади з чеських поетів і прозаїків Франко підкорив єдиній цілі — зробити чеську літературу надбанням української культури і цим сприяти розвитку і чеської, і української демократичної літератури.

Перекладав Франко до останніх днів свого життя. Останній його переклад — стародавньої легенди з історії Риму — датовано 13 березня 1916. Загалом знав 14 мов (польську, німецьку, грецьку, латинську, старослов'янську, чеську, російську, французьку, англійську, болгарську, угорську, італійську, ідиш). Франкові переклади не обмежені конкретним часом написання оригіналів — це період від III—II тис. до н. е.

— аж до початку ХХ ст. Перекладів авторів античної літератури у його доробку найбільше — 75 (Квінт Курцій Руф, Платон, Саффо, Арістофан, Менандр та ін.).

Перекладацька діяльність Франка охоплює творчість різних народів та епох: староруські, староанглійські, старогрецькі, староіндійські, староісландські, старонімецькі, староугорські, старошотландські, старонорвезькі словесні пам'ятки; албанські, болгарські, єврейські, італійські, іспанські, чеські, сербо-хорватські, боснійсько-герцеговинські, польські, португальські, румунські, китайські, німецькі народні пісні, санскритський епос, вавилонські гімни, біблійні легенди, єгипетські казки, твори античних письменників і співців епохи Відродження, зразки польської, російської, чеської, словацької, сербської, австрійської, австралійської, англійської, американської, французької, угорської, німецької, швейцарської, італійської, шведської, норвезької літератур.

Здебільшого Франко супроводжував свої та чужі переклади власними історичними та бібліографічними коментарями, подекуди й цілими розвідками про конкретну епоху, коли творив той чи інший автор, про значення твору для світової літератури, про труднощі перекладу, тощо. Інколи разом із художніми творами перекладав і вступні статті та коментарі до них (передмова Г.-К.-Ш. Масперо, коментар Е. Коскена до єгипетських казок).

Список літератури

1. Арват Ф. С. Іван Франко - теоретик перекладу: (лекції із спецкурсу «З історії українського перекладу»)/Ф.С. Арват. - Чернівці:Чернівець. держ. ун-т., 1989. - 38 с.
2. Бабяк П. Л. Наукова творчість І. Франка, базована на старожидівському письменстві та біблійних мотивах/Бабяк П.// Визвольний шлях. - К., 1987. - №2.- С. 24-29.
3. Бендзар Б. П. Поетична спадщина І.Франка німецькою мовою/Б.П. Бендзар//Українське літературознавство:Республіканський міжвідомчий збірник. Іван Франко. Статті і матеріали. - Львів : Вид-во Львів. ун-ту, 1981. - Вип. 14. - С. 46-51.
4. Весна М. П. Роль чинника часу у перекладі (на матеріалі першого монологу Фауста з однойменної драми Й. В. Гете)/Весна М. П.//ДУ «Львівська політехніка». - № 55. - Львів, 2000. - с. 90-96.
5. Зорівчак Р. П. Іван Франко як перекладознавець: до 125-річчя віддня народження / Р. Зорівчак // Теорія і практика перекладу. - К.,98. - Вип. 5. - С. 3-6. Шелковенко І. Н. Літературна спадщина І. Франка німецькою мовою / І. Н. Шелковенко//Вічний революціонер: Матеріали наукової студентської конференції, присвяченої 150-річчю І. Я. Франка. - Одеса:ПДПУ,2007. - С.25-28.

ІВАН ФРАНКО – ПЕРЕКЛАДАЧ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВЕЦЬ

Чупак Л.Б., Мельник О.Л., Рогатинський державний аграрний коледж

Художній переклад давно став важливою складовою у розвитку української літературної спадщини, суспільно-етичної свідомості, потужним чинником взаємодії літератур і культур, що здійснюється не тільки на рівні пізнання особливостей культури іншого народу, а й на рівні взаємовпливу та взаємопроникнення проблематики, стилів, жанрів.

Перекладна творчість І. Франка вражає своєю масштабністю, глибиною та розмаїттям, адже вона охоплює історію, теорію, методику, редагування та критику перекладів, популяризаторську діяльність та дослідження іноземних літератур.

Більшість провідних учених, зокрема О.Домбровський, Г.Верес, І.Журовська, Г.Коновалов, І.Дорошенко, Ф.Арват, М.Возняк, Р.Зорівчак, М.Стріха, Т.Шмігер, В.Матвійшин та багато інших, займалися питанням перекладацької діяльності І. Франка й у своїх дослідженнях неодноразово наголошували на досягненнях письменника, які вдалося зробити йому у цій сфері. Актуальність дослідження зумовлена потребою комплексного дослідження перекладацької діяльності І. Франка, враховуючи історичну добу, в якій жив письменник, з метою осмислення значення його творчості у розрізі української літератури.

Метою дослідницької роботи є узагальнити результати попередніх розвідок, актуалізувати думки науковців щодо особливостей багатоаспектної перекладацької діяльності І.Франка, популяризувати творчі здобутки Велета слова серед сучасної української молоді з метою виховання у них почуття патріотизму, гордості за свою країну.

І. Франко був поліглотом, оволодівши п'ятнадцятьма мовами, розпочав працювати над перекладами ще гімназистом старших класів і не покидав цієї справи аж до останніх днів життя. Він невтомно перекладав чужоземну літературу, починаючи від шумеро-вавілонської до декадентської, від давньоіндійського епосу до європейського Середньовіччя, від античної літератури до сучасного йому натуралізму. Для Івана Франка перекладацька діяльність була важливим засобом зближення народів, взаємозбагачення і розвитку їхніх культур. Але перекладач виступає не лише як просвітитель, він намагається познайомити українську громадськість з політично актуальними творами того часу. Поет усвідомлював, наскільки обмеженим був світогляд його земляків і намагався розвинути їхній інтелект за допомогою перекладів. Насамперед Іван Франко розглядав переклад як націєтворчий чинник, він був переконаний, що становлення української нації, розвиток мови та культури в усій її цілісності можливі лише на певному культурному рівні.

О.Білецький високо оцінював перекладацьку діяльність І. Франка, порівнював навіть масштабність його творчої спадщини з досягненнями відомих зарубіжних

митців: «Якби зібрати всі переклади Івана Франка (завершені і незавершені), вийшла б колосальна антологія світової поезії.»

М. Москаленко також є одноставним у своїх поглядах з О. Білецьким, він зазначає, що «місце Івана Франка в історії українського перекладу унікальне. Мабуть, ніхто не вклав більше від нього енергії та праці у справу художнього відтворення українською мовою багатьох скарбів літератури і фольклору різних епох та народів». Окрім цього дослідник говорить про освітньо-просвітницьку мету перекладача, яка була невід’ємною від культуротворчої мети. Усе це визначає потужні зусилля І.Франка як майстра слова, подвижника, першовідкривача.

Перекладацька діяльність Франка є втіленням його послідовної і цілеспрямованої програми європеїзації української культури, яка мала на меті залучення українського читача до тем, моделей, окремих жанрів світового літературного процесу. Його програма європеїзації фактично була підпорядкована важливому культурологічному чиннику і ґрунтувалась лише на інформативному насиченні, а зовсім не на насадженні зарубіжних культур на терени національних традицій.

Перекладацьку діяльність І.Франка потрібно розглядати в контексті доби, слід враховувати цілий ряд тодішніх несприятливих чинників: відсутність літературних норм української мови, нечисленність українського читача, значне, практично на сто років, відставання української літератури від інших у галузі перекладацтва.

Для Івана Франка робота перекладача була не тільки важливим засобом зближення народів, взаємозбагачення і розвитку їх культур, але й ствердження єдиної загальнонаціональної літературної мови. Митець виходив з того, що мова є важливим об’єднуювальним, консолідуючим чинником будь-якої нації. Для тогочасної України, яка впродовж кількох століть була поділена і входила до складу різних держав, проблема літературної мови, спільної для всіх українців, була особливо актуальною і значущою. Літературну мову І. Франко вважав «репрезентанткою національної єдності».

Список літератури

1. Білецький О. І. Світове значення Івана Франка / О. І. Білецький // Вінок Івану Франкові. Збірник. – К.: Радянський письменник, 1957. – С. 161 – 167.
2. Москаленко М. М. Нариси з історії українського перекладу / М. М. Москаленко // Всесвіт: Незалежний літературно-мистецький та громадсько-політичний місячник. – К., 2006. – № 5–6. – С. 174 – 194.
3. Арват Ф. С. Іван Франко – теоретик перекладу (лекції із спецкурсу: «З історії Українського перекладу») / Арват Ф. С. – Чернівці: Чернів. держ. ун-т., 1969.– 38 с.
4. Григор’єва Л. М. Погляди І. Франка на переклад та його перекладацька діяльність в аспекті ксенології / Л. М. Григор’єва // Вісник Харк. держ. ун-ту. – № 390: Актуальні проблеми теорії комунікації та викладання ін. мов. – Харків, 1997. – С. 43 – 46.

ІВАН ФРАНКО - КОРИФЕЙ УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДАЦТВА

Коритко О.В., Дудка В.В., Івано-Франківський державний коледж технологій та бізнесу

Переклади чужомовних творів, чи то літературних, чи наукових, для кожного народу являються важливим культурним чинником, даючи можливість широким народним масам знайомитися з творами й працями людського духу, що в інших краях у різних часах причинялися до ширення просвіти та підіймання загального рівня культури.

Протягом ХІХ століття нове українське письменство придбало собі досить поважний ряд перекладачів, серед яких Іван Якович Франко отримав найпочесніше право представляти Україну в “галереї найвищих інтелектуальних досягнень” народів світу.

"...Передача чужомовної поезії, поезії різних віків і народів рідною мовою збагачує душу цілої нації, присвоюючи їй такі форми і вирази чуття, яких вона не мала досі, будуючи золотий міст зрозуміння та спочування між нами і далекими людьми, давніми поколіннями", – так уперше 1899 р. І. Франко у передмові до збірки "Поеми" [10. – Т. 5] ствердив націєтворчу роль українського перекладу. І. Франко сприймав літературу як головну духовну опору нації в боротьбі за самозбереження.

Знавець багатьох іноземних мов, І. Франко був добре обізнаним з шедеврами світової літератури і перекладав їх з художньо-естетичних мотивів, щоб поділитися цими скарбами зі своїм народом. Він був переконаний, що нація, яка зазнала стількох непоправних політичних поразок, повинна зміцнюватися інтелектуально, що здвигнення нашої національної будови в усій її цілісності можливе лише на певному культурному рівні[2].

І. Франко цілеспрямовано вводив перекладну літературу в широкий потік національної культури – і не як побічний струмінь, а як один з її стрижнів. Усвідомити подвиг Франка-перекладача стало можливим лише завдяки Франковому п'ятдесятитомному виданню (1976-1986) з трьома додатковими томами (2008 р.) – наймісткішому щодо охоплення спадщини, найавторитетнішому в плані текстологічному.

Прагнення насолоджуватися художнім словом в оригіналі з'явилося у Франка ще в юності. Бажання вивчати іноземні мови переросло згодом у бажання перекладати, знайомити читача з глибинами неосяжного світу культури.

Під час навчання у гімназії І. Франко зрозумів, що мова може служити загальнонаціональним ідеям лише тоді, коли над нею постійно працювати, коли збагачувати її перекладами, через які він хотів наблизити до культури рідного народу все близьке і рідне йому у світовій літературі.

Оволодівши п'ятнадцятьма мовами, Франко до останніх днів життя невтомно перекладав чужоземну літературу, починаючи від шумеро-вавилонської до

декадентської, від давньоіндійського епосу до Європейського Середньовіччя. Від античної літератури до сучасного йому натуралізму. [3]

Характерна риса перекладів І. Франка – мислення художніми цілісностями, логічність і ясність думки. Відчувається, що перекладач має бездоганний смак, ерудицію, органічне знання рідної мови. Поет вносив чимало змін у переклади, але завжди робив це дуже тактовно, талановито, не порушуючи естетичної цілісності оригіналу.

І. Франко зробив надзвичайно багато для того, щоб познайомити українського читача із літературним світом Великобританії. Своїми перекладами він прагнув виховувати українського читача, розширяти для нього світові горизонти.

І. Франко започаткував видання Шекспірових сонетів українською мовою. Його переклади, зроблені передусім з просвітницьких спонукань, мають не лише історико-літературне значення. Вони зберігають пізнавальну й певну художньо-естетичну вартість і нині, коли маємо чимало нових перекладів цих сонетів, зокрема Д. Паламарчука, Д. Павличка, С. Гординського, І. Костецького, О. Тарнавського.

І. Франко досліджував Шекспірову творчість у світовому літературному контексті, а її українські переклади – як складову частину української перекладної літератури. І. Франко зробив чимало як редактор перекладів творів В. Шекспіра, що їх здійснили інші перекладачі.

Також Франко працював над перекладами Дж. Г. Байрона, Ч. Діккенса, Дж. Мільтона, П. Б. Шеллі.

Список літератури

1. Франко І. Я. Зібрання творів : у 50-ти т. / І. Я. Франко /редкол. : Є. П. Кирилюк (голова) [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1976-1986.
2. Зорівчак Р. П. Іван Франко як перекладознавець: до 125-річчя віддня народження / Р. Зорівчак // Теорія і практика перекладу. - К.,98. - Вип. 5. - С. 3-16.
3. Іван Франко як перекладач і перекладознавець / Зорівчак Р.П. //Інформаційно-аналітичний часопис Львівського національного університету імені Івана Франка. – 2016. – № 1-2. – С. 6-7
4. Значення перекладацької діяльності І. Франка в українській літературній полісистемі / Порядна О.О. //Вісник Маріупольського державного університету. Сер.: Філологія – 2012. – № 6. – С. 63-67.

Зміст

ІВАН ФРАНКО – ПЕРЕКЛАДАЧ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВЕЦЬ, Римарук В.В., Грицюк Х.І., Надвірнянський коледж, Національного транспортного університету, м. Надвірна	16 16
ІВАН ФРАНКО ЯК ПЕРЕКЛАДАЧ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВЕЦЬ Панкіна Наталія Мирославівна, Касько Христина, Івано-Франківський коледж ресторанного сервісу і туризму, Національного університету харчових технологій	18 18
ІВАН ФРАНКО – ПЕРЕКЛАДАЧ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВЕЦЬ Чупак Л.Б., Мельник О.Л., Рогатинський державний аграрний коледж	21 21
ІВАН ФРАНКО - КОРИФЕЙ УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДАЦТВА Коритко О.В., Дудка В.В., Івано-Франківський державний коледж технологій та бізнесу	23 23

Олімпіада